

Lavantinske škofije

uradni list.

Vsebina. 45. Njegovo Veličanstvo kralj Peter I. umrl. — 46. Brzjavno sožalje ob smrti kralja Petra I. — 47. Sacra Congregatio de disciplina Sacramentorum. Instructio ad Reverendissimos Ordinarios locorum super probatione status liberi ac denuntiatione initi matrimonii. — 48. Podelitev odpustkov katoliškim gospejnim društvom od sv. Vincencija Pavelskega v Lavantinski škofiji. — 49. Pokrajinska uprava za Slovenijo. — 50. Vloge duhovnikov na ministrstvo ver. — 51. Uporabljanje zakona o poštninski prostosti. — 52. Knezoškofijska kronika. — 53. Osebna naznanila.

Njegovo Veličanstvo kralj Peter I. umrl.

Tužno poročilo je došlo brzjavnim potom od ministrstva ver v Belgradu našemu prevzvišenemu in premilostljivemu Nadpastirju predpoldne 17. avgusta 1921:

Njegovo Veličanstvo kralj Peter I. je dne 16. avgusta 1921 ob 5. (17)^h 30' popoldne umrl.

V znamenje žalosti, da je preminul prvi vladar kraljestva ujedinjenih Srbov, Hrvatov in Slovencev, je brž zaplopolala črna zastava raz knezoškofijsko palačo in kmalu zatem raz sosednje duhovske hiše.

Zvečer 17. avgusta je od $\frac{3}{4}$ 7. ($\frac{3}{4}$ 19) do 7. (19) ure žalno zvonjenje z vsemi zvonovi v Mariborskih cerkvah oznanjalo resni dogodek. Zvonjenje se je v stolnici ponavljalo vsak dan do pogreba od $\frac{3}{4}$ 12. do 12. ure opoldne in od $\frac{3}{4}$ 7. do 7. ure na večer.

Župnijskim uradom Lavantinske škofije je bila z odlokom od 17. avgusta 1921 štev. 3664 razposlana ta le odredba:

»Vsled sklepa katoliških škofov kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev na skupni konferenci v Zagrebu od dne 30. aprila do 6. maja 1921 se vrši cerkveno opravilo (col. viol.) ob smrti osebnosti kraljeve hiše tako le:

1. Moli se ali poje psalm 50: Miserere mei Deus etc. cum Gloria Patri etc. — 2. Opravita se molitvi: Pro quacumque necessitate in Pro quacumque tribulatione (12. in 13. inter orationes ad diversa in Missali Romano). — 3. Moli se molitev z verzikuli za novega kralja.

Kakor hitro dojde to naznanilo, se naj do pogreba zvoni z zvonovi dvakrat na dan, predpoldne in popoldne, v treh presledkih.

Zgoraj omenjeno cerkveno opravilo se naj po možnosti vrši prihodnjo nedeljo.«

K pogrebnim svečanostim v Belgradu v ponedeljek 22. avgusta je bil odposlan kot zastopnik Lavantinske škofije gospod kanonik Maksimilijan Vraber, doctor rom. in iure canonico.

V Mariborski stolnici je bilo cerkveno opravilo po zgoraj začrtanem sporedu na dan pogreba ob 9. uri dopoldne. Izvršili so ga prevzvišeni gospod knezoškof ob asistenci mnogoštevilne duhovščine, v pričujočnosti zastopnikov Mariborskih državnih, vojaških in civilnih uradov ter ob udeležbi vernega ljudstva.

Pobožnost se je z udeležitvijo nad 60 duhovnikov v pričujočnosti odposlancev vojaških in drugih oblasti med polurnim zvonjenjem ponovila ob uri pogreba rajnega vladarja, to je ob pol šestih (osemnajstih) na večer.

Ko slavimo spomin umrlega kralja Petra I., pozdravljamo v duhu zvestobe, vdanosti in pokorščine, kakor nam to veleva naša sveta vera, novega vladarja Njegovo Veličanstvo kralja Aleksandra.

Ohrani, o Gospod, našega kralja Aleksandra —
In usliši nas na dan, ko te kličemo!

46.

Brzjavno sožalje ob smrti kralja Petra I.

Po brzjavnih poročilih od ministrstva ver in po več katerih dopisih od strani predsedstva pokrajinske uprave v Ljubljani ter okrajnega glavarstva v Mariboru, tičočih se smrti kralja Petra I., žalnih cerkvenih opravil in pogrebnih slovesnosti, je bila dne 24. avgusta 1921 odposlana naslednja brzjavka:

Slavno ministrstvo ver
Beograd.

Vsled tužnega od ministrstva ver došlega poročila o smrti Njegovega Veličanstva kralja Petra I.

so se vršila žalna cerkvena opravila z zvonjenjem v Mariborski stolnici in po vsej Lavantinski vladikovini. V izraz mojega in moje duhovščine globokega sožalja se je posebni delegat udeležil pogrebnih slavnosti v Belgradu. Ko slavimo spomin umrlega kralja, molim s svojimi duhovniki, da Vsemogočni ohrani Njegovo Veličanstvo kralja Aleksandra ter bogato blagoslovi Njegovo vladanje v blaginjo krasne kraljevine!

Dr. Mihael Napotnik,
knezoškof Lavantinski.

47.

Sacra Congregatio de disciplina Sacramentorum.

Instructio ad Reverendissimos Ordinarios locorum super probatione status liberi ac denuntiatione inliti matrimonii.¹

Iterum conquesti sunt haud pauci Ordinarii locorum quod parochi, praesertim in exteris dissitisque regionibus ad quas frequentes demigrant ex Europa opifices, horum aliquando matrimoniis assistant, quin praescripta iuris tum de statu libertatis tum de inliti matrimonii denuntiatione rite servantur; ex quo fit ut non raro novum contra fas attentetur matrimonium ab iis qui adhuc priore vinculo adstringuntur.

Ad huiusmodi malum praecavendum, quo sacra familiae christianae iura pessumdantur, parentes vinculis damnationis illaqueantur, et filii perversionis periculo facile obiiciuntur, haec Sacra Congregatio de Disciplina Sacramentorum die 6. mensis Martii anni 1911 Instructionem Ordinariis dedit, quae in Commentario Officiali *Acta Apostolicae Sedis*, vol. III, pag. 102, sub die 15 eiusdem mensis evulgata est.

Verum ne quis, in negotio tam gravi, huic Instructioni aliquid a Codice iuris canonici derogatum esse putet, Eminentissimi Patres huius Sacrae Con-

¹ Acta Apostolicae Sedis. An. XIII. Vol. XIII. Romae, 7. Iulii 1921. Num. 9. pagg. 348, 349.

gregationis in generali conventu die 26. mensis Iunii currentis anni habito, eam, ipsius Codicis praescriptionibus suffultam, Ordinariis iterum sequentis tenoris dandam censuerunt.

1. Ordinarii in parochorum memoriam revocare satagant haud licere ipsis adstare matrimonio, ne praetextu quidem et intentione avertendi fideles a turpi concubinato, aut praecavendi scandalum coniugii, quod vocant, civilis, nisi constituto sibi legitime de libero statu contrahentium, servatis de iure servandis (can. 1020 et 1097 § 1, n. 1. Cod. iur. can.), iidemque moneantur ne omitant, ad normam can. 1021, baptismi testimonium a contrahentibus exigere, si hic in alia paroecia fuerit illis collatus.

2. Vi can. 1103 § 2 parochus qui matrimonio interfuit, ad parochum baptismi transmittere festinet initi contractus denuntiationem, quae, ut praescripta eiusdem canonis rite servantur, contineat oportet coniugum eorumque parentum nomina et agnomina, aetatem contrahentium, locum diemque nuptiarum, testium pariter nomina et agnomina, denique ipsum parochi nomen et agnomen una cum parochiali sigillo.

Accurate autem edoceatur de paroecia, de dioecesi, ac de baptismi coniugum loco; ceteraque alia servantur, quae ad scripta per publicos portitores tuto transmittenda pertinent.

3. Quo securius sive testimonium de statu libero a parochis nupturientium habeatur, sive denuntiatio de secuto matrimonio ad parochum baptismi perveniat, parochi haec documenta petant vel transmittant per cancellariam Ordinarii loci.

4. Id autem perpendant parochi oportet, aliqua huiusmodi opificum emigrantium matrimonia, quasi

vagorum matrimonia habenda esse, quibus, iuxta can. 1032, *parochus assistere non debet nisi debitam licentiam assistendi ab Ordinario loci obtinuerit*. Quod si de vagis non agatur, tamen difficulter quoad alios emigrantes *abest dubium de existentia impedimenti*, ideoque, iuxta can. 1031 § 1 n. 3, *parochus eorum matrimonio assistere nequit inconsulto Ordinario*: habito etiam prae oculis praescripto can. 1023 § 2. Hisce de causis haec Sacra Congregatio iubet et mandat ut parochi matrimoniis fidelium de quibus agitur in hac Instructione non assistant, excepto casu necessitatis seu potissimum periculo mortis, inconsulto Ordinario loci.

5. Si forte accidat ut, adhibitis etiam cautelis de quibus in n. 1, baptismi parochus in recipienda denuntiatione matrimonii comperiat alterutrum contrahentium aliis nuptiis iam esse alligatum, rem quantocius significabit, per cancellariam Ordinarii, parochis contra fas attentati matrimonii.

6. Ordinarii sedulo advigilent ut haec praescripta religiose servantur, horumque violatores, si quos repererint, curent ad officium revocare, adhibitis etiam, si opus sit, canonicis sanctionibus.

Sanctissimus Dominus Noster Benedictus PP. XV. in audientia habita ab infrascripto Secretario huius Sacrae Congregationis die 26. Iunii 1921 hanc Instructionem approbavit et confirmavit, eamque ab omnibus quibus spectat servari mandavit.

Datum Romae, ex aedibus S. C. de Sacramentis, die 4. Iulii 1921.

M. Card. Lega, *Praefectus*.

L. † S. † A. Capotosti, Ep. Thermen., *Secretarius*.

48.

Podelitev odpustkov katoliškim gospejnim društvom od sv. Vincencija Pavelskega v Lavantinski škofiji.

Kn. šk. Lavantinski ordinariat je svetemu očetu Benediktu XV. dne 9. junija 1921 št. 2673 predložil naslednjo prošnjo:

Beatissime Pater!

Tenore Brevis sub die 25. Februarii 1907 editi Sua Sanctitas Papa Pius X. felicis recordationis benignissime ad decennium concessit indulgentiam plenariam pro pia mulierum sodalitate sub titulo s. Vincentii a Paulo in dioecesi Lavantina canonice erecta, lucrandam ab iisdem consorioribus in sodalitate adscitis, quae festivitate Immaculatae Conceptionis Deiparae Virginis, die festo s. Vincentii a Paulo, feria sexta intra hebdomadem Passionis vel alio die tempore Paschali ab Ordinario semel designando a primis vesperis usque ad occasum solis dierum huiusmodi singulis annis vere poenitentes et confessae ac s. Communionem refectae propriam cuiusque pa-

rochiale ecclesiam devote visitaverint, ibique pro christianorum Principum concordia, haeresum extirpatione, peccatorum conversione ac s. Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint.

Privilegio hoc extincto ego devotissime infra-scriptus Episcopus Lavantinorum humillime supplico, quatenus Sanctitas Tua supramemoratum Indulgentiae privilegium in futurum quoque ad decennium vel, si possibile, usque ad tempus, dum praedicta sodalitas constiterit, clementissime concedere dignetur.

Pro qua gratia et Deus...

Sanctitatis Tuae

humillimus, obedientissimus famulus et filius

† Michael,

Episcopus Lavantinorum.

Maribori ad flumen Dravum, die 9. Iunii 1921.

Na to je došel ta le reskript:

Die 23. Iunii 1921.

Sacra Poenitentiaria Apostolica benigne annuit

pro petita prorogatione ad aliud decennium servato tenore concessionis in supplici libello memoratae.

Contrariis quibuscumque non obstantibus.

L. S.

B. Colombo, S. P. Reg.

49.

Pokrajinska uprava za Slovenijo.

Oddelek za prosveto in vere pokrajinske uprave v Ljubljani je z dopisom od dne 3. avgusta 1921, št. 115/preds. kn. šk. ordinariatu naznanil naslednje:

Predsedstvo pokrajinske uprave v Ljubljani je pod številko 8126 z dne 2. avgusta 1921 sporočilo:

V smislu člena 134 ustave izvršuje pokrajinski namestnik pokrajinsko upravo po šefih oddelkov pod neposrednim nadzorom ministra za notranje zadeve in kot organ pristojnih ministrov. Iz tega sledi, da je sedanja deželna vlada za Slovenijo prenehala in da imamo sedaj pokrajinsko upravo za Slovenijo, kateri načeljuje od kralja imenovani pokrajinski namestnik.

Dokler se posamezni deli pokrajinske uprave ne ukinejo in njihovi posli ne preneso, bodisi na posamezna ministrstva, bodisi na kasacijsko sodišče (stol sedmorice), bodisi na oblastna oblastva države (n. pr. veliki župan itd.) ali samouprave (oblastna skupščina in oblastni odbor itd.) se bo pokrajinska uprava za Slovenijo delila v naslednje oddelke:

1. Predsedstvo pokrajinske uprave; 2. Oddelek

za notranje zadeve; 3. Oddelek za kmetijstvo; 4. Oddelek za javna dela; 5. Oddelek za socialno skrbstvo; 6. Oddelek za prosveto in vere; 7. Oddelek za pravosodje; 8. Oddelek za gozdarstvo.

Pristojnost teh oddelkov ostane do nadaljnih ukrepov povsem ista kakor pristojnost odgovarjajočih dosedanjih poverjeništev in oddelkov deželne vlade za Slovenijo.

Z ozirom na to vabim škofijski ordinarijat, da odslej uporablja v svojih uradnih spisih le še označbe, ki jih je predpisalo predsedstvo pokrajinske uprave.

Vsi spisi, ki so se po dosednji razdelitvi predlagali poverjeništvu za uk in bogočastje, naj se odslej naslavlajo tako-le: Oddelek za prosveto in vere, pokrajinske uprave v Ljubljani. —

O tem se obvestijo kn. šk. župnijski uradi z naročilom, da odslej uporabljajo v svojih uradnih spisih le označbe, ki jih je v predstojecem odloku predpisalo predsedstvo pokrajinske uprave v Ljubljani.

50.

Vloge duhovnikov na ministrstvo ver.

Ministrstvo ver kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, katoličko odeljenje v Belgradu, je z dopisom od dne 13. julija 1921 V. K. Br. 1774 kn. šk. ordinariatu sporočilo naslednje:

Kako pojedini sveštenici upućuju, gotovo svako dnevno, neposredno ovom Ministarstvu molbe privatnog karaktera, ne taksiraju ih propisno; te time s jedne strane štete državne imterese, a s druge strane greše se o način vodjenja zvanične prepiske; to je Gospodin Ministar Vera pod V. Br. 2699 od 27. juna tek. godine, izvoleo narediti:

1. Da sve sveštenstvo, sa cele teritorije naše Kraljevine, svoje molbe upućene ovom Ministarstvu, šalje preko svojih nadležnih duhovnih vlasti, a ne neposredno ovom Ministarstvu.

2. Sve molbe, ovom Ministarstvu, ako su privatne prirode, da budu propisno taksirane, a ne ozvaničavane.

V zmislu tega dopisa ministrstva ver se častiti duhovščini po predpisu škofijskega zbora iz leta 1911 (Operationes et constitutiones Synodi dioccesana Lavantinae anno 1911 congregatae. Maribori, 1912. pag. 834. num. 10) naroči:

1. Da vse prošnje in vloge, naslovljene na ministrstvo ver, pošilja potom kn. šk. ordinariata, ne pa neposredno na ministrstvo ver; in
2. Da se vse prošnje, če so privatnega značaja, pravilno kolkujejo.

51.

Uporabljanje zakona o poštinski prostosti.

Kn. šk. dekanijским uradom je bil dne 30. julija 1921 razposlan naslednji odlok:

Direktor pošte in brzojava za Slovenijo je z

dopisom z dne 3. julija 1921 št. 24264/II — e — 1921 semkaj naznanil to le:

»Iz poročil podrejenih poštinih uradov je poštno

ravnateljstvo spoznalo, da mnogo župnih uradov ne ve, v katerih primerih in s katerimi oblastmi in uradi uživajo poštinsko prostost.

Korespondenca župnih in duhovnih uradov z državnimi, civilnimi in vojaškimi oblastmi in uradi je oproščena le v verskih, zakonskih, šolskih in drugih zadevah poštine, z občinskimi uradi pa nikoli, razen kadar pošiljajo izpiske matrik v deželno-brambnih ali črnovojniških zadevah, kar pa mora biti na pošiljki izrečno označeno.

Ugotovljeno pa je, da pošiljajo nekateri župni uradi med seboj uradne dopisnice z označbo »službeno, poštine prosta (matična) zadeva«, na katerih se javlja, kdaj je ta ali ona oseba vstopila v Marijino družbo, kar se ne more smatrati niti kot verska niti uradna zadeva, vsled česar tudi niso take po-

šiljke po še veljavnem avstrijskem zakonu od 2. oktobra 1865 o poštinski prostosti oproščene poštine.

Nekateri župni uradi hočejo tudi s tajništvu političnih strank ali s knjigarnami dopisovati prosto poštine.

Ker se smatra tako poslovanje za zlorabo poštinske prostosti in ker trpi vsled tega poštna uprava občutno izgubo, prosimo kn. šk. ordinariat, da pouči podrejene župne urade na pravilno, dovoljeno uporablanje zakona o poštinski prostosti pri svoji korespondenci, ker imajo poštni uradi nalog, »strogo paziti na morebitne poštndohodarstvene prestopke.«

O tem se obvestijo kn. šk. dekanijski uradi z naročilom, da dajo na znanje predstoječi odlok tudi podrejenim kn. šk. župnijskim uradom.

52.

Knezoškofijska kronika.

Kanoniška vizitacija in sveta birma v Ptujem dekanatu od 1. do 8. julija 1921. Na god predragocene Krvi našega Gospoda Jezusa Kristusa so naš prevzvišeni vladika ob 6. uri zvečer došli z vozom iz Maribora na Hajdin. Pri vstopu v dekanijo Dravsko polje, skozi katero vodi lepa cesta neposredno proti Ptuju, stoji prenovljen kamenit steber s Križanim spredaj, v stranskih dolbinah pa so slike svetih apostolov Petra in Pavla ter sv. Družine. Poleg tega stebra in pred njim je bila cesta ograjena z okrašenimi zelenimi drevesci. Pri župnijski cerkvi Št. Janž na Dravskem polju, med potom pa ob opletenih križih in ovenčanih kapelah, je bilo povsod vse polno vernikov zbranih, ki so kleče prosili višepastirskega blagoslova.

Na meji Hajdinske župnije, v Slovenji vasi, je svojega Nadpastirja pričakovalo pri vaški kapelici blago ljudstvo in 135 jezdecev, ki so skozi številne slavoloke s pomenljivimi napisi spremljali Njihov voz do farne cerkve, drugi dan, pri odhodu, pa dalje v mesto Ptuj. Pri sprejemu so Njih Ekscelenco pozdravili: Ptujski prošt g. Martin Jurkovič kot dekan, domači dušni pastir, učenka v imenu šolske mladine, gg. nadiučitelja šol na Hajdinu in na Bregu, občinski predstojniki in deklška Marijina družba. Po šolarski izkušnji, ki se je prav dobro obnesla, je cerkveni pevski zbor priredil pred župniščem prsrčno podoknico. Drugi dan, na veseli god obiskanja Marije device so visoki vizitator v svečanostni pridigi (Ali ne veste, da ste tempelj božji in da Duh božji v vas prebiva? Ako pa kdo tempelj božji oskruni, tega bode Bog pokončal. Zakaj tempelj božji je svet, kar ste vi! I. Kor. 3, 16. 17) govorili o podobnosti telesnega tempelja z duhovnim tempeljem ali pa nevidnega tempelja z vidnim svetiščem. Podlaga je

sveta vera, stolp s križem, znamenjem našega odrešenja, pomeni krščansko upanje, altar, bistveni del hiše božje, pa gorečo ljubezen do Boga in do bližnjega. Streha, ki brani cerkev škode, nas spominja strahu božjega, ki je začetek modrosti. Hiša pa, ki stoji v strahu božjem, stoji trdno, ona stoji dolgo! Po cerkvenem govoru so opravili molitve za rajne in birmali 402 otroka, po sklepnih molitvah pa so še slovesno podelili sveti apostolski blagoslov s popolnim odpustkom. Ta red svetih opravil se je ponavljal tudi drugod.

Istega dne ob 5. uri popoldne se je vršil veličasten sprejem Prevzvišenega na glavnem trgu Ptujkega mesta. Pred mestno hišo so Njim govorili v pozdrav: Dr. Otmar Pirkmaier kot vodja okrajnega glavarstva, gerent mestne občine Dr. Matevž Senčar, mestni komandant major Gjelošević, poveljnik pontonjerov, major Kovačić, predstojnik okrajnega sodišča Dr. Stuhec in gimnazijski ravnatelj g. Franc Vajda. Premilostljivemu gospodu knezoškofu se je nato poklonil mestni župnik g. prošt z duhovščino. Pristopili so še dečki in deklice, ki so v imenu nežne mladine radostnega srca pozdravili premilega delivca zakramenta Svetega Duha. Na trgu se je bilo zbralo mnogo vernega ljudstva, da svojemu duhovnemu očetu izkaže otroško spoštovanje, zvestobo in ljubezen.

Na 7. nedeljo po Binkoštih so prevzvišeni govornik v preznameniti pridigi, katere vodilo in refren je bil deveti člen apostolske vere »Verujem v sveto katoliško Cerkev«, temeljito dokazali, da je sveta Cerkev božja naprava. Da katoliška Cerkev ni in ne more biti človeška iznajdba, to nam pričata njen začetek in njen obstoj, to nam dokazujejo samo njej lastna štiri poglobitna znamenja: edinost, sve-

toš, veseljnost in apostolstvo. Zvestoba do prave Kristusove cerkve je pa tudi zastava blaženega miru z Bogom in z bližnjim in s samim seboj. Birmanih je bilo 608.

Pri sv. Petru in Pavlu v Ptujju so kneza in škofa pri dohodu dne 3. julija popoldne poleg samostanske duhovščine pozdravili: Učiteljstvo s šolsko mladino, okrajni zastop in šest županov, mladeniška in dekliška Marijina družba, katoliško izobraževalno društvo in Orel. Po slovesnem vходу v cerkev je bil blagoslov z Najsvetejšim. Pri katehezi je bilo 15 razredov otrok. Prezvzišenemu v počast je na večer zapelo »Slovensko pevsko društvo v Ptujju« dovršeno tri skladbe. Naslednji dan se je zbralo v hiši božji okoli 2500 župljanov k svetemu opravilu in k poslušanju božje besede (Prosim, dete, ozri se v nebo in na zemljo in na vse, kar je ondi, in spoznaj, da je Bog te reči in človeški rod iz nič ustvaril. II. Mak. 7, 28) o častitljivem, bogaboječem starčku Eleazarju ter o junaški makabejski materi in njenih sedmerih sinovih, o devetih možih in trinajstih dvornih plemičih iz afriške pokrajine Uganda, ki naj nam bodo vzgled za zmagoviti duhovni boj. Zakrament svete birme je prejelo 712 otrok.

Na hrib Sv. Urbana I. papeža in mučenika so premilega Nadpastirja spremljali Orli na čilih konjih. Prezvzišeni so pri ozaljšanih križih in kapelah opravili kratko pobožnost ter podelili zbranemu ljudstvu in posebič še malim otročičem sveti blagoslov. Dobri farani, ki so si tako močno želeli birmsko slovesnost v domači cerkvi, so postavili šest slavolokov s primernimi napisi ter 240 mlajev in mlajičev, cel drevo-red, prepleten z venci in s kitami od mesta, kjer je bil slovesni sprejem, do cerkve in odtod do župnišča. »Blagoslov, ljubezen, mir nam prinaša Nadpastir — Da bi Vladika naš premili še mnogokrat med nami bili!« je bilo brati na krasnem slavoloku, kjer se je skoraj cela srenja s svojima dušnima pastirjema, z učiteljstvom in s šolsko mladino zbrala k iskrenemu pozdravu. Visokemu gostu v radost je domači pevski zbor na večer zapel več lepih pesmi za podoknico.

Tolike vdanosti in ljubezni v srcu veseli so za čast božjo vselej vneti vladika na birmski dan na podlagi evangelijskega poročila: Jezus je šel na goro in je tam sedel s svojimi učenci (Jan. 6, 3) z vso prisrčnostjo razložili pobožnim poslušalcem, kako naj pridno posnemajo božjega Vzveličarja ravno tukaj na griču sv. Urbana. Gospod je na gori molil, na gori je premagal hudobnega duha, je množice učil — čudovita gorska pridiga — in jim dobrote delil. Na Taboru se je izpremenil in na Sionu je postavil najsvetejši Zakrament. Z gore Sion se je podal na Oljisko goro, kjer je vdan v voljo nebeskega Očeta začel, z veličastnim vnebohodom pa tudi slovesno končal svoje trpljenje in naše odre-

šenje, potem ko je s prebridko smrtjo na križu vrh Kalvarije za vse čase postavil altar presvete daritve. Birmanih je bilo 372. Deveto nedeljo po Duhovem, dne 17. julija, so vsi otroci Urbanske šole (402 po številu) z dekliško Marijino družbo (72 udov) darovali sveta obhajila za časno in večno srečo prevzvišenega in premilostljivega gospoda knezoškofa v zahvalo za milosti polni apostolski obisk pri Sv. Urbanu.

Na meji župnije Sv. Marko pri Ptujju je dne 6. julija zjutraj Prezvzišenega čakalo 28 jahačev, ki so jih spremljali do farne cerkve. Tam so govorili v pozdrav: domači g. župnik, g. nadučitelj, župan, učenec in učenka za šolsko mladež ter zastopnica dekliške Marijine družbe. Šolska kateheza je bila po sveti maši, potem pa pretresljiva pridiga o sodnjem dnevu in o sodbi ob koncu sveta: Sin človekov bo prišel v veličastvu svojega Očeta s svojimi angelji in takrat bo povrnil vsakateremu po njegovih delih (Mat. 16, 27). Tridentinski cerkveni zbor namreč ukazuje pridigarjem, da govorijo tudi o resnih rečeh. »Docendo quae scire omnibus necessarium est ad salutem, . . . ut poenam aeternam evadere et coelestem gloriam consequi valeant.« (Sess. V. de concionatoribus c. 2). Misel na sodbo je velikega cerkvenega učenika sv. Hieronima tako prevzela, da je imel navado reči: »Sive edam, sive bibam, sive dormiam, sive vigilem, semper haec terribilis vox in auribus meis sonat: Mortui, surgite, venite ad iudicium!« Preskrbni vladika so živo opisali veličastni prihod in nepreklicno razsodbo božjega Sodnika (slika v Sikstinski kapeli) ter večno slovo — valetje — pogubljenih. Birmali so 430 otrok.

K Sv. Marjeti niže Ptujja so dospeli premilostljivi gospod knezoškof še isti dan popoldne v častnem spremstvu Markovskih in Št. Marječkih konjenikov, skupaj 47 mož. Pri vsaki kapeli je bilo polno ljudstva, ki je svojega duhovnega kneza kleče prosilo nadpastirskega blagoslova. Že na meji v občini Muretinci jih je pozdravil predsednik Orlov, pri prvih treh slavolokih pa zaporedoma dva mladeniča, izmed katerih je eden pred kratkim prišel iz vojnega ujetništva, in dijak Ptujjske gimnazije. Nebroj blagih vernikov je kar najbolj slovesno sprejelo prevzvišenega Nadpastirja blizu farne cerkve, kjer so jih nagovorili: g. župnik, župan občine Gorišnica, načelnik gasilnega društva, učenka ter prednica dekliške Marijine družbe. V slovesnem sprevodu se je vršil nato vhod Prezvzišenega v cerkev, kjer je bila po zakramentalnem svetem blagoslovu kaj izpodbudna šolska izkušnja iz krščanskega nauka. Po večni luči so jim domači pevci priredili genljivo podoknico.

Na god slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda so premili vladika po sveti maši ob obilni asistenci in obdani od velike množice pobožnih verni-

kov s prepomenljivimi obredi blagoslovili za cerkev sv. Marjete prva dva nova bronasta zvana, odkar je utihnil svetovni vojni vihar. Po botru in botri sta dobila ime Franc in Friderika Neža. V veselem ganutju so se zaiskrile oči vseh navzočnih, ko so prevzvišeni blagoslovitelj na vsaki zvon trikrat udarili s kladivom rekoč: »Poj v slavo presvete Trojice!« Večji zvon, težek 628 kg, okrašen s slikami: sv. Frančiška Asiškega, sv. Janeza Krstnika in sv. Neže device-mučenice ter zaznamovan z napisom: »Po strašni svetovni vojni oskrbeli bogoljubni župljani«, je zapel s čistim glasom fis. Poldrugi glas višje ali A je zapel 411 kg težki manjši zvon, ki nosi slike: sv. Jožefa, sv. Janeza Nepomučana in sv. Sebastijana ter napis: »Žive vabim, za mrtvimi žalujem, nesrečo odganjam«. Vlile so ju »Strojne tovarne in livarne v Ljubljani« za 149.750 K.

Za Nadpastirjem so tudi duhovniki in zastopniki raznih stanov s kladivom udarili na vsaki zvon ter pri tem govorili pomenljive izreke, n. pr.: V čast sv. Marjeti! — Zvonovi zvonite, na delo, k molitvi, k službi božji vabite, pokojnim faranom večni mir in pokoj oznanjujte! — Zvonita k časti Matere božje! — Živim glas, mrtvim tolažbo! — Kjer tvoj odmev se glasi, naj se Sin božji časti! — Pojta čast in slavo sv. Janezu Nepomučanu! — Ko bota k službi božji zvonila, naj vaju poslušna učeča se mladina prav zvesto! — Slavo božjo oznanjujta! — K večji časti božji, preblažene device Marije in vseh svetnikov! — Zvonovi zvonite lepo, kličte k Očetu domo', kličte nas v sveto nebo! — Budita grešnike k pokori! — Moj Bog in moje vse! — Po Mariji k Jezusu! — Hvala vsem, ki so darovali v ta namen! — (boter Franc Mikl). — Hvala prevzvišenemu našemu Nadpastirju Mihaelu! (botra Friderika Tomažič). — Zvonovi zvonite, na delo budite, ker prazno je delo brez sreče z nebes! — Sladko srce Jezusovo, bođi moja ljubezen! — Sladko srce Marijino, bođi moje rešenje!

Po kratki razlagi ravnokar izvršenih svetih obredov so se Prevzvišeni podali v cerkev, kjer so v izbranih besedah primerjali novoblagoslovljena zvana z ozirom na njuni namen dvema trobentama, narejenima na božje povelje od Mozesa iz vlitega srebra. (IV. Moz. 10, 1. 2). Klicala bota župljane v hišo božjo. Zjutraj zgodaj jih bo zvon spominjal na Gospodovo rojstvo iz ljubezni do nas, opoldne pa na njegovo povišanje in prebridko smrt na svetem križu v naše odrešenje; zvečer ob mraku jih bo milo vabil k molitvi za rajne, dokler prej ali slej tudi njim ne zapoje v slovo.

Z maziljenjem sta biia danes posvečena dva zvana, z maziljenjem s sveto krizmo so bili posvečeni tudi ljubi otroci v žive tempelje Svetega Duha. Dajmo se vselej voditi od Svetega Duha, ki počiva

v globočini božanstva presvete Trojice, prebiva v naravi ali naturi, kjer vse vlada po meri, številu in teži, prav posebno pa oživlja in modro vodi sveto katoliško Cerkev, ono mogočno ladjo, katero je iztesal Jezus Kristus, o katerem so mislili, da je tesarjev sin; prišel je Sveti Duh in ta čudovita ladja se je začela gibati. Prebivališče tretje božje osebe so tudi dobri otroci, izmed katerih si izvoli bistre in pobožne mladeniče, da postanejo mašniki Kristusovi in darujejo presveto daritev. Slednjič so se visoki govornik zahvalili troedinemu Bogu, kateremu v čast in slavo bota nova dva zvana najbolj pela; javno zahvalo pa so tudi izrekli blagim dobrotnikom, ki so pod modrim vodstvom svojega dušnega pastirja pripomogli k izredni slovesnosti, katero so mnogi duhovniki s svojo navzočnostjo še posebno povzdignili. K sklepnim molitvam nad birmanci, katerih je bilo 509, je že vabil novi zvon; kmalu se mu je pridružil drugi s prejšnjim najmanjšim k slavnostnemu zvonjenju preblagemu blagoslovitelju v zahvalo, požrtvovalnim duhovljanom pa v nepopisno radost.

Sv. Lavrencij v Slov. goricah je bil priča sklepnih birmskih slovesnosti v tem dekanatu. Od Sv. Marjete do grada v Dornovi so Prevzvišenega še spremljali Orli na konjih; v vasi Mezgovci Jim je neki posestnik govoril v slovo. Ne dolgo potem pa so že obdali Njihov voz v lepem številu Sv. Lovrenčki banderijaši. Po kratkem pozdravu se je potovanje naglo nadaljevalo do župnijske cerkve, kjer so govorili pozdravne besede: blagi kn. šk. duhovni svetovalec, učenka, zastopnik tretjega reda sv. Frančiška Asiškega, potem mladeniške Marijine družbe in društva Orel ter zastopnici dekliške Marijine družbe in dekliške zveze. Po slovesnem vходу v lepo ovenčano farno cerkev in po blagoslovu z Najsvetejšim se je vršila šolska kateheza.

Na dan svete birme 8. julija so prevzvišeni vladika že ob začetku svetih opravil položili 11 krasnih, na zadnjih štacijah Njim poklonjenih šopkov pred altar sv. Lavrencija levita in mučenika; prvih 14 velikih in duhtečih šopkov so bili že pri povratku od Sv. Urbana skozi Ptuj podarili sv. Juriju, patronu proštijске in dekanijске cerkve. Z apostolskim opominom »Bratje in sestre hodite modro in porabite čas, ker dnevi so hudi« (Efež. 5, 15. 16) so z vso gorečnostjo izpodbujali pobožno zbrane vernike, da dobro porabijo nenadomestljivi in zato neprecenljivi čas, ki se dandanes toliko zlorabi z brezvestno hudobijo in očitno pregreho. Če bomo čas prav porabili, bodo se tudi časi zboljšali. Po molitvah za drage rajne in farne bolenike so potrdili s krizmo vzveličanja 471 vrlih otrok iz domače in iz sosednjih župnij. V imenu birmancev od Sv. Andraža v Slov. goricah se je premilemu Nadpastirju pri slovesnem izhodu iz cerkve kaj iskreno zahvalila učenka Ma-

rija Kramberger ter jim izročila lepo povit šopek svežih cvetic. Tudi tega so visoki častilec sv. Lavrencija pri odhodu osebno položili na njegov altar.

Med potom proti domu so Prevzvišeni, četudi že skrajno utrujeni, obiskali prebivalce bolnišnice in hiralnice v Ptuju. Ko se Njim je pred vhodom prijazno zahvalil za to veliko milost g. upravitelj J. Rupar, so Premilostljivi še v domači kapeli vse navzočne prisrčno in izpodbudno nagovorili ter jim podelili sveti blagoslov. Pri vaški kapeli v Skorbi Hajdinske župnije so se s svojim dušnim pastirjem zbrali vsi vaščani, da se na licu mesta vroče zahvalijo prevzvišenemu dobrotniku za veliko podporo po lanjskem požaru. V isti namen sta po vodju okraj-

nega glavarstva v Ptuju že 3. julija prej zaprosila dva njihova odposlanca za posebno avdijenco. Po kratkem razgovoru so se z nadpastirskim blagoslovom poslovali od hvaležnih prebivalcev vasi, ki je z božjo pomočjo zopet v dobrem stanju. Tako so srečno završili truda in napora polno višepastirsko delo v razsežnem Ptujskem dekanatu, ki je štel skupaj 3504 birmancev; njih skupno število znaša letos 14.974.

V pobožni spomin na birmske svečanosti so premilostljivi Nadpastir na predlog čč. gg. katehetov podarili šolskim otrokom, pa tudi odraslim osebam 301 raznih knjig in knjižic s svojim lastnoročno vpisanim imenom. Bog daj, da bi rodile v njih srcih obilnih sadov vzveličanja!

53.

Osebna naznanila.

Imenovan je bil gospod Martin Medved, župnik v Braslovčah, za dekana v Braslovškem dekanatu (1. avgusta 1921).

Umeščen je bil gospod dr. Valentin Mörzl, provizor v Marenbergu, kot župnik ravnotam (1. avgusta 1921).

V Lavantinsko škofijo sta bila sprejeta gospoda: Peter Švegelj, duhovnik trž.-kop. škofije (21. julija 1921) in Venceslav Čeh, duhovnik krške škofije (1. avgusta 1921).

Postavljen je bil gospod Franc Ks. Meško, duhovnik

krške škofije, za provizorja pri Sv. Roku na Selah (1. avgusta 1921).

Dopust zaradi bolezni je dobil gospod Vladimir Cepuder, kapelan pri Sv. Martinu na Pohorju (22. julija 1921.)

Začasno prazno ostane mesto kapelana pri Sv. Martinu na Pohorju.

Umrli je gospod Jakob Zupanič, vpok. župnik od Sv. Jurija v Gotovljah, dne 11. avgusta 1921, v 76. letu starosti.

Kn. šk. Lavantinski konzistorij v Mariboru,

dne 28. avgusta 1921.

Martin Matek,

doctor rom. in iure canonico,
ravnatelj kn. šk. pisarne.